# SVOBODA



# СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 245. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 24, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 24-го ГРУДНЯ 1993. Ч. 245. РІК С.


# „Вертеп, зоря й порожній гріб-могила, Дитя маленьке і Предвічний Бог!"

## ШУКАЮТЬ ВИХОДУ З КРИЗИ

Київ (УНІАР). — Пресову конференцію з приводу постанови Верховної Ради України про економічне і соціяльне становище дали члени робочої групи Віталій Мельничук — заступник голови групи, Анатолій Ягоферов і Віктор Ющенко голова Національного Банку України.

Учасники пресової конференції завважили, що постанова ВР пропонує дуже скомпліковану програму виходу з кризи, яка спрямована на консолідацію суспільства. В. Мельничук підкреслив, що у членів групи склалося враження, що проведення реформ, які пропонує чинне законодавство, суперечить більшість ухвалених ВР законів. Особливо це стосується боротьби з гіперінфляцією. Тут, зауважив він, слід скасувати 29 законів. А. Ягоферов переконаний, що запропонована постанова розроблена таким чином, що Урядові не залишається нічого іншого, як схвалити її. Але, покищо жодна інформація від Уряду з приводу її ухвалення не надійшла. В.Ющенко підкреслив, що у постанові закріплено одну з позицій Національного Банку України — управління кількістю грошей, тобто контроля над грошовою масою. Але, поза постановою залишилася одна важлива справа — ціна національної грошової одиниці. Він висловив надію, що під час здійснення цієї постанови Національний Банк України це питання вирішить вже у новому році. Однією з важливих передумов праці банку, підкреслив В. Ющенко, є надання Національному Банкові України кредиту довір'я.

Народні депутати А. Ягоферов і В. Мельничук сказали, що настоюватимуть на відновленні прямої телевізійної та радієвої передач зі засідань сесій ВР.

## *Фільм „Голод — 33" має похвальні рецензії*

Ню Йорк (О.Кузьмович). — Майже рівночасно із широкою та прихильною критикою в щоденнику „Ню Йорк Таймс" фільму „Голод — 33" за режисурою Олеся Янчука, що його виставляють у кіні „Філм форум" до 28-го грудня включно, появилися прихильні рецензії в усіх почитних щоденниках Ню Йорку і тим дали розголос на лише фільмові, але й історичному голокостові в Україні, про який досі американці досить доволі скупо поінформовані.

Два почитні щоденники Ню Йорку „Дейлі Нюз" і „Ню Йорк Пост" призначили фільмові аж три і три з половиною зірки при оцінці (із чотирьох можливих).

Пол Шулц з „Дейлі Нюз" признає, що цей фільм, який він називає „докудрамою" вкінці вкладає людські почування у факт, що досі не мав обличчя. Він подає коротко історію голоду в Україні, як теж історію самого фільму, що спирається на переживаннях однієї української родини, і підкреслює іронію обставин, що більшість матеріялу до цього фільму О. Янчук зібрав в ЗСА з архівів Гарварду та з повісті еміграційного письменника Василя Барки. Закінчує свою дуже прихильну рецензію ствердженням, що „Голод-33" справедливо пригадує людям про тиранію одної держави.

Билл Гофман, фільмовий критик „Ню Йорк Посту", уважає, що „Голод-33" може бути для глядачів найбільш болючим фільмом, який вони у житті побачать, але його історична вартість винагороджує жахіття акції.

„Це є незвичайний фільм, зворушливий, безцінний у своїй правді про безконечну нелюдськість людини", — стверджує рецензент.

Не менш прихильна критика находиться у „Вілледж Войс", де описують чорнобілі знімки фільму та його настрій безнадійности, що віддзеркалюється у краєвидах, у настрої та передусім у фабулі, де історичні факти подані у формі переживань однієї родини.

В іншій рецензії Алекса Петтерсона з фільмового журналу підхоплюють у прихильній оцінці різницю між продукцією фільмів на Заході і Сході. В Голливуді, пише рецензент, є гроші, добрі актори і ціле потрібне запліччя, але Голливуд не має нічого цікавого показати — інші мають інформації, які повинні кричати до цілого світу, але не можуть, бо не мають на це фондів, хіба добровільні пожертви патріотів чи прихильників фільму.

Фільм „Голод-33" отримав також вже раніше оцінку із трьома зірками в пресі Едмонтону та Чикаго, де його виставляли коротко завдяки українським громадянам та організаціям.

В усіх тих численних рецензіях подається історія голоду та совєтської політики, що стільки років затаювала жахливий факт штучного голоду в Україні та ще й вміла переконати західній світ, а особливо ЗСА, що голоду не було. Тепер американська преса, пишучи про цей фільм, вже ясно подає свою помилку і підкреслює, що прем'єра фільму на українській телевізії в навечер'я референдуму мала великий вплив на голосування населення.

Тепер висвітлення фільму в Ню Йорку та дуже добрі рецензії на нього відкривають йому двері до широкої американської публіки.

В короткій телефонічній розмові з відомим українсько-американським фільмовим актором Джеком Пеленсом у день після того як він вперше оглядав „Голод-33", він висловив надію, що коли б можна „Голод-33" показати на американській телевізії, це дуже допомогло б до впізнання широким населенням ЗСА історичної правди про зумисне вбивство сімох мільйонів українців у 1932—33 роках.

Дж. Пеленс дуже прихильно висловився про режисера фільму О. Янчука, підкреслюючи його скромність, а при тому запал і відданість.

Емоційно фільм зробив на актора велике враження і він заявив, що мусить оглянути його ще вдруге. Зокрема він підкреслив те, що цей докуфільм так різниться від пересічних американських фільмів і вимагає куди більше уваги від глядача.



Петро Андрусів

Євген Крименко

### *Нове Різдво*

*Різдво... а вже гудуть воскресно дзвони!*
*Шумлять весняні пориви вітрів,*
*Могутня велич рідних прапорів*
*Окрилює досвітні ешелони.*

*Вертеп, зоря й порожній гріб-могила...*
*Дитя маленьке і Предвічний Бог!*
*Розчавлений лежить страшний молох,*
*А царство зла — лиш тінь бліда й безсила.*

*Було колись Різдво врочисто-біле,*
*Мов казка заморожена в снігах,*
*З колядкою на зоряних полях...*
*А по хатах свічки й серця горіли.*

*Було Різдво теж монотонно-сіре,*
*Як наша дійсність сліз, терпінь, тортур,*
*Свят-Вечір... ніч...*
*кругом в'язничний мур,*
*Шукали Світла ми крізь тьму зневіри.*

*Прийшло Різдво в промінні великоднім.*
*Як творче Слово, Візія і Чин,*
*З привітом Волі й небом голубим,*
*Нове Різдво як вічний День Господній!*

## ЗАКЛИКАЮТЬ ТЕЛЕГРАФУВАТИ ДО ПРЕЗИДЕНТА

Вашінгтон (Бюро УНС). — Із бюра Українського Народного Союзу інформують, що у зв'язку з тим, що Уряд ЗСА хоче заключити з Росією стратегічну дружбу як „Ялта-ІІ", що може спонукати захитання незалежности держав центральної і східньої Европи Східньо-европейська коаліція в ЗСА, яка відновила тепер свою діяльність, закликає висилати телеграми до президента Билла Клінтона із закликом не підписувати такої угоди про сфери впливу. Треба отже негайно висилати такі телеграми перед поїздкою Б. Клінтона до Москви, що запляновано на половину січня 1994 року.

Східньо-европейська коаліція, до якої належать представники Вірменії, Болгарії, Чехії, Естонії, Мадярщини, Латвії, Литви, Польщі, Румунії, Словаччини і України, постаралися о окрему телефонічну лінію у Вестерн юніон, де є відповідний текст телеграми до Президента. Треба тільки зателефонувати на число 1-800-258-2222 і просити число 9470. Тоді треба подати своє ім'я, прізвище, адресу і число свого телефону, а відповідна змістом телеграма буде вислана Президентові. Кошт телеграми 6.95 дол. і це буде додано до телефонічного рахунку або можна подати число своєї карти Візи або Местер. Телефонувати можна 24 години на добу. Треба це зробити якнайскорше та заохотити своїх приятелів американців до висилання таких телеграм. В тижні між 3-ім і 7-им січня 1994 року треба телефонувати до Білого Дому на число 1-202-456-1111 і заявити свій спротив до договору ЗСА і Росією п. н. „Ялта-ІІ", підкреслюючи при тому, що надієтеся від ЗСА підтримки незалежности України і усіх тих народів, що раніше належали до СССР і Варшавського пакту. Треба діяти якнайскорше, а кількість телеграм та телефонічних заяв є дуже важна для успіху цієї акції

## У СВІТІ

**МІЖНАРОДНИЙ МИРОНОСНИЙ** контингент у Сомалії буде змушений розраховувати на власні сили після 31-го березня 1994 року, коли закінчиться виведення американських військ. Про це заявив голова Об'єднаних штабів генерал Джан Шалікашвілі на зустрічі з представниками ООН у Могадішу, сомалійській столиці. Тим часом військові експерти висловлюють побоювання, що без американських гелікоптерів, літаків, броневиків, а також відповідної технічної обслуги багатонаціональна коаліція в Сомалії розпадеться і це спричинить нову хвилю громадянської війни.

**ОЗАМА ЕЛЬ-БАС,** найближчий дорадник єгипетського президента Госні Мубарака, поїхав до Лібії із засекреченою візитою. Спостерігачі припускають, що мова йде про загадкове зникнення з Каїру лібійського дипломата Мансура Кігії, колишнього лібійського міністра закордонних справ. Віднедавна він сподівався на політичний азиль у З'єднаних Стейтах і в очікуванні американських документів тимчасово мешкав у Парижі. В кінці листопада М. Кігія приїхав у Каїр, щоб узяти участь у конференції лібійських правозахисників і дисидентів. 10-го грудня він несподівано зник з каїрського готелю. Лібійська громада в Каїрі є певна, що за цим випадком стоять розвідувальні служби Лібії.

**В КУВАЙТІ ПРОГОЛОШЕНО,** що відтепер жінок братиметься до військової служби. Перші п'ятеро дівчат вже одягнули військові однострої. Заохочуючи жінок до військової служби, уряд висловив подяку на їхну адресу „за мужність, виявлену ними під час іракської агресії — тоді вони довели, що є справді гідними сестрами чоловіків".

## Зацікавлення Україною зростає

Париж (УНІАР). — Міністер оборони Франції Лютар висловив занепокоєння напруженням в російсько-українських стосунках.

Торкнувшись відносин поміж членами НАТО і країнами Східньої Европи, він сказав, що пропозиція про їхнє асоціятивне членство має більш конкретний характер, ніж американська ідея „партнерства в ім'я миру". Міністер також сказав, що має намір найближчим часом відвідати Уркаїну.

## Створено новий пресовий клюб

Дніпропетровське (УНІАР). — При крайовій організації Народного Руху України створено тут пресовий клюб.

На першому засіданні з участю журналістів обласних, міських і республіканських представництв газети „Правда", голови крайової організації НРУ Івана Шулики і голови штабу виборів НРУ Володимира Михайлишина, зроблено підсумки п'ятьох зборів НРУ. Журналісти також отримали відповіді на запитання щодо політичної та економічної ситуації в краї та в державі напередодні виборів до Верховної Ради України. Пресовий клюб є постійно діючим. У його програмі є зустрічі з економістами, вченими, політиками, соціологами та громадськими діячами України та української діяспори.

## В АМЕРИЦІ

**НЕДАВНО ПРИЗНАЧЕНИЙ** директор ФБІ Луїс Фрі позбавив Джеймса Фокса посту керівника нюйоркського відділу ФБІ. Річ у тім, що Д. Фокс, виступаючи на телевізії, заторкнув тему вибуху на мангеттенському Світовому торговельному центрі. Коли його запитали, чи дістало ФБІ попередні дані щодо можливої диверсії в Мангеттені від впровадженого в ряди терористів інформатора Емада Салема, Д. Фокс відповів: „Якби нас справді хтось остеріг, то вибуху не було б". У зв'язку з цим „Ню Йорк Нюздей" пише, що на прикладі Д. Фокса Л. Фрі вирішив дати до зрозуміння, що ніхто з працівників бюра не сміє публічно обговорювати судові процеси, які ще не закінчилися.

**ПОНАД 200 ВЧИТЕЛІВ** нюйоркської епархії Римо-Католицької Церкви розпочали страйк у зв'язку з тим, що адміністрація прийняла рішення, згідно з яким відтепер вчителі змушені будуть доплачувати за медичне забезпечення з власної кишені. П'ять з 11 шкіл повністю припинили діяльність, так що майже 4,000 учнів не мають лекцій.

**ПОСАДНИК-ЕЛЕКТ** Ню Йорку Рудолф Джуліяні призначив керівником міського житлового бюра 35-річну Десбору Рейт. Це перша чорна жінка, яка дістала високий пост в адміністрації нового посадника. Дотепер вона працювала в тому самому бюрі і проявила себе як добрий спеціяліст. Д. Рейт заявила, що повністю погоджується з міською політикою Р. Джуліяні, тим часом журналісти підкреслюють, що покищо ніхто докладно не знає, в чому ця політика буде полягати.

**КОМПАНІЯ СІ-АР БАРД,** яка виготовляє медикаменти, на переслуханнях у федеральному арбітражному суді в Бостоні визнала себе винною в 391 точці висунутого проти неї звинувачення. Між іншим, Сі-АР Бард заявила, що торгувала несправними артеріяльними катетерами, приховувала різні недотягнення від федеральної комісії контролі за харчами і ліками, проводила протизаконні експерименти на пацієнтах. Якщо суд візьме до уваги це „самозвинувачення", то компанію чекає грошова кара на суму до 61 міл. дол. Крім того, урядові інспектори контролюватимуть якість товарів компанії декілька років підряд згідно зі спеціяльною програмою.

## Б. ЄЛЬЦИН СКАСУВАВ МІНІСТЕРСТВО БЕЗПЕКИ РОСІЇ

Москва. — Як інформує агентство Ассошіейтед Пресс, у вівторок, 21-го грудня, президент Боріс Єльцин підписав указ про скасування міністерства безпеки Російської Федерації і заснування замість нього Федеральної служби контррозвідки.

Пресова служба при президентській адміністрації оприлюднила документ, в якому, між іншим, говориться: „Система органів ВЧК — ОҐПУ — НКВД — НКҐБ — МҐБ — КҐБ — МБ виявилася такою, що не піддається зреформуванню. Всі спроби реорганізації за останні роки мали переважно зовнішній, косметичний характер. До цього часу стратегічної концепції запевнення державної безпеки Російської Федерації міністерство безпеки не випрацювало. Контррозвідувальна діяльність є послаблена. Система політичного нагляду законсервована і легко може бути відновлена. На тлі демократичних, конституційних перетворень, які здійснюються в Росії, існуюча система безпеки вичерпала себе, вона неефективна, обтяжлива для державного бюджету і є гальмуючим чинником проведення політичних і економічних реформ".

Тим же указом передбачено, що Федеральну службу контррозвідки очолюватиме директор у ранзі міністра. Підлягати він буде безпосередньо президентові.

Після цих логічних обґрунтувань дещо дивно виглядає факт призначення на пост директора Федеральної служби контррозвідки Миколи Голушка, того самого, котрий дотепер очолював міністерство безпеки Російської Федерації. М. Голушко „успішно" працює в органах КҐБ від 1963 року, в 1987-91 роках керував ҐҐБ в Україні і прославився там як затятий прибічник комуністичого тоталітаризму. Більш того, всі працівники колишнього міністерства безпеки перейшли на працю у Федеральну службу.

## Спекулянтам приходиться важко

Київ (УНІАР). — Як заявив кореспондентам начальник Вадул-Сіретської митниці Олександер Супруненко, на границі з Румунією у Чернівецькій області за 10 місяців цього року працівники митної служби сконфіскували 7.5 міл. українських купонів, 65 міл. російських рублів і заграничної валюти на суму близько 3 біл. купонів.

Сконфісковано також 36 кілограмів наркотичних речовин, 375 предметів культурної вартости на 58 міл. крб. Крім того сконфісковано золота вартости 75 міл. крб. та срібла вартости 10 міл. крб.

З уваги на порушення митних правил розпочато 25 кримінальних справ і стягнено мита на суму 6 біл. 565 міл. карбованців.

## Вшанували міліціонерів

Київ (УНІАР). — У понеділок, 20-го грудня, Президент України Леонід Кравчук привітав членів Міністерства Внутрішніх Справ України з Днем Міліції. Він сказав: „Людина у поліційному однострою сьогодні, як ніколи, насамперед уособлює захисника закону, спокою, майна та здоров'я громадян".

У МВС урочисто вшановано кращих представників правозахисних органів і ветеранів МВС. А зарядженням Президента України почесне звання „заслужений юрист України" надано групі співробітників органів внутрішніх справ. Нагородили міліціонерів з нагоди Дня Міліції та за заслуги у здійсненні професійного обов'язку.

## *У Клівленді зорганізовано Український Олімпійський Комітет*

Клівленд (М.Д.). — Після двотижневої підготови тут в понеділок, 13-го грудня, оформлено реґіональний Український Олімпійський Комітет стейту Огайо для Олімпіяд 1994 і 1996 років.

Метою комітету є якнайбільша допомога для успішної участи репрезентації України в зимових Олімпійських Іграх в Норвегії в лютому 1994 року та літній Олімпіяді в Атланті, Джа., в 1996 році.

Комітет очолюють: Осип Росул — голова, Ліда Базарко — заступниця голови, Іван Росул — секретар; члени комітету: В. Баслядинський, З. Голубець, З. Ґолембіовський, М. Дейчаківський, А. Захарій, В. Ільчишин, В. Ліщинецький, О. Ліщинецький, Я. Мигайчук, А. Нездолій, Ю. Русин, П. Струк, І. Шкарупа, Т. Шмаґала і Б. Чепак.

На 19-го січня 1994 року підготовляється зустріч з колишнім олімпійським чемпіоном, а тепер міністром молоді і спорту та президентом Національного Олімпійського Комітету України Валерієм Борзовим.

## МАЛАНЧИН ВЕЧІР В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Місцевий Український Спортовий Клюб та хор „Думка" влаштовують тут Маланчин вечір, який відбудеться у суботу, 15-го січня, о год. 9-ій вечора в залі Українського Народного Дому, 140 Друга аве. Стрій вечірній. Добірний буфет. Гратиме оркестра „Темпо". Столики слід замовляти у Павла Літепла (212) 473-7310 (праця) (718) 435-0190 (дім) або кожної п'ятниці після проби хору.

## РІЗДВО

**З уваги на Свято Різдва Христового в суботу, 25-го грудня, Головна Канцелярія і В-во „Свобода" будуть закриті у п'ятницю, 24-го грудня. Наступне число „Свободи" друкуватиметься в понеділок, 27-го грудня, з датою 28-го грудня.**

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City NJ 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to Svoboda

Second Class Postage paid at Jersey City NJ

## Ліквідація виправи до Сомалії

Наприкінці минулого тижня на телевізійних екранах показували, як 400 американських вояків маршували на американській землі, — щасливі, що святкуватимуть Різдво дома з своїми рідними. Вітав їх представник Пентаґону, прославляв за відданість батьківщині, зокрема згадав пілота американського гелікоптера, що його збили сомалійські вояки і пораненого взяли в полон, — в який тиждень потім звільнили і він теж уже повернувся. Тих 400 щасливців — це перша група відкликаних із Сомалії вояків, — яких 2,500 вояків має вернутися на Різдво, це буде третина всього американського континґенту в інтернаціональному війську, яке під фірмою Об'єднаних Націй виїхало туди в минулому році, ще за президентури Джорджа Буша. Це була харитативна експедиція, не з якоюсь завойовницькою місією, а виключно для охорони транспортів харчів і ліків, висиланих туди Міжнародним Червоним Хрестом, щоб рятувати тамошнє населення, головно жінок і дітей, від катастрофи голоду, яка настала у тій південносхідній африканській країні в наслідок неврожаю, повної анархії і масових грабежів збройними бандами.

Перші тижні тієї виправи проходили гладко, чорні автохтони стрічали навіть із захопленням чужинецьких вояків, під охороною яких розподілювано великі транспорти харчів. Але труднощі настали, коли військо посувалося вглиб країни, де насправді не було ніякої влади, бо зліквідували її озброєні ватажки. Харитативна місія автоматично перетворювалася у політичну — організовуванням тамошньої влади. Це, мабуть, не подобалося місцевим ватажкам. Снайпери з криївок почали обстрілювати пришельців, які в очах прихильників отих ватажків перестали бути добродіями, а стали непрошеними зайдами. Почалися збройні сутички. В одній засідці згинуло 27 пакістанських вояків. Згинуло 10 американців, як на глум за те, що вислано їх, щоб рятувати далеких чужих чорних від голодової смерти. Виявилося, що вождем сомалійського збройного спротиву є Мохаммед Фарраг Айдід. Американський Уряд проголосив нагороду одного мільйона долярів тому, хто того „бандита" вб'є або доставить американському командуванню в Сомалії. Але ж знову показалося, що це не такий уже бандит, а генерал, який користується найбільшою популярністю в тій Богом і людьми забутій африканській країні, про існування якої мало хто знав у західньому світі. Організатори тієї експедиції до Сомалії почали переговорювати з названим сомалійським генералом за посередництвом вже куди більше цивілізованого уряду в Етіопії. Ті переговори довели до згоди: генерал Айдід погодився припинити будь-які дальші виступи проти міжнародного війська в заміну за зобов'язання, що до кінця березня 1994 року будуть відкликані з Сомалії всі чужі — головно американські — вояки.

Може ще надто короткий час для роблення висновків з історичної перспективи. Виходить, що вся та виправа до Сомалії була одним великим непорозумінням. Задум був правильний, благородний. Вістки, що в далекій бідній і занархізованій країні щоденно вмирають з голоду діти, знайшли правильний відгук в зорганізуванні великої міжнародної допомогової акції. Згори передбачувано, що можуть виринути труднощі і тому післали туди добре вишколених і здисциплінованих вояків під командуванням розумних старшин. Але щось не вийшло, чогось не стало: чи то розвідка була погана, чи не було знання місцевих відносин, чи злегковажено собі політичну підготову тієї виправи. Як одну з причин резиґнації секретаря оборони Леса Еспина називається гостру критику Конґресу на його адресу, що він ніби не вислав до Сомалії впору додаткової військової допомоги з важкою зброєю. Але автоматично насувається запит: а чому раніше не запрошено уряду Етіопії, щоб той співпрацював із командантом експедиційного війська та подбав про співпрацю отого збунтованого чорного генерала? Очевидно, тепер легко критикувати, але кожна велика дія з участю кількадесятитисячного різнонаціонального війська, із співпрацею з Міжнародним Червоним Хрестом і завданням заводити лад у занархізованій країні — вимагає аналізи і висновку, щоб такої помилки не повторювати. Бо 10 вбитих американців, 27 пакістанців та інших нам невідомих вояків — це трагічна помилка. Одно не підлягає сумніву: існують ще у світі країни на межі дикунства і цивілізації. За популярним довідником у Сомалії є „тільки" 24 відс. неграмотних, 50 відс. населення перейшло народну школу; решта — середню. Комунікація з таким суспільством дуже трудна, дармащо Сомалія носить горду назву „демократична республіка".

Насправді щасливі ті американські вояки, які повернулися з тієї далекої чорної примітивної країни, — оповідатимуть своїм рідним про свої переживання, неначе на іншій плянеті.

**Ярослав Гайвас**

## ТРИВОЖНІ СИҐНАЛИ

Ідеться про сиґнали з України і про Україну. Внутрішнє становище в Україні не поліпшується. І ніщо не заповідає кращого. Найвищі державні чинники не від сьогодні зовсім розгублені і безпорадні. Щораз частіше появляються разючі ілюстрації цього. На міжнародному форумі Україна щораз гірше в ізоляції. Розвиток подій кличе до ґрунтовних змін і в діловому, і персональному відношенні, щоб рятувати ще те, що можна врятувати, але ніяких знаків у тому напрямі не видно. А вибори до парляменту України шойно за три місяці. Три місяці важкої, найважчої за короткі роки існування держави українського народу дійсности, яку до крайности може довести сувора й довга зима.

Вислід виборів у Росії буде також мати вплив на розвиток подій в Україні. Росія зайнята своїми справами, в першу чергу революційними змінами, що їх уже завів, а ще в більшій мірі намагається поширити й поглибити президент Росії Боріс Єльцин, на що отримав новий мандат від народу. Україна у цьому відношенні далеко позаду. Вибори в Росії вийшли не так, як більшість сподівалася. Успіхами поділилися президент Єльцин і дві крайні політичні формації: Володимира Жіріновського Ліберально-демократична партія, яка не є ані ліберальною, ані демократичною, і комуністи. Найбільша партія „Вибір Росії", яку очолює найближчий співробітник Єльцина, а тепер перший заступник прем'єр-міністра Єгор Ґайдар, здобула коло 15 відсотків відданих голосів, небагато більше від комуністів. Поляризація і радикалізація російських виборців матиме, без сумніву, чималий вплив на вибори в Україні. Тим більше, що це третій такий випадок після виборів у Литві та Польщі. Той факт до основ захитує виборчі калькуляції українських так званих центристських сил, на які поставив виключну ставку Президент Кравчук, а за ним УРП на чолі з Михайлом Горинем і декілька інших малих партій. В тому світлі коаліція Президента Кравчука тратить позицію першуна у виборчих передбачуваннях, хоч розвиток подій не мусить піти точно по тій самій лінії, що в Литві і Польщі. Президент Єльцин на базі новоприйнятої конституції не лише залишає у своїх руках „бразди правлєнія", але й поширені можливості радикальних змін. Президент ЗСА Билл Клінтон перший поспішив з ґратуляціями Єльцинові, ще раз обіцяв йому далекойдучу допомогу, а приїзд до Москви численної американської делеґації на чолі з віцепрезидентом Ґором і великим повноваженням виразно підтверджує це.

Такою була перша реакція президента Б. Клінтона. Однак постійно прибуваючі з Москви до Вашінґтону інформації висували сумніви щодо оцінки висліду виборів. Оцінка ставала песимістичною і вже на другий день і президент Клінтон, і керівні особи державної Адміністрації ЗСА, які висловлювалися публічно у цій справі, не скривали своїх застережень. Але деяких фактів, що вже сталися, змінити не можна було. Це змусило Уряд ЗСА і самого Президента застановитися над змінами проросійської політики, що її задалекойдучі напрямні і на базі тих напрямних доконані факти виявилися не тільки невчасними, але й, можливо, для ЗСА небезпечними. Оцінюючи занадто оптимістично розвиток подій у Росії, Президент і Уряд ЗСА вирішили вступити в зовсім щільні пов'язання з Москвою. Загально в офіційній номенклятурі ці пов'язання названо „новим стратегічним партнерством". Це нове стратегічне пов'язання породило цілий ряд далекойдучих фактів чи покищо домовлень, у військовій ділянці. Висловом „нове стратегічне партнерство" послужився Ґрегм Аллисон, асистент-секретар Департаменту оборони ЗСА. Одним з важливих нових потягнень Вашінґтону стала зміна у становищі до прийняття в члени НАТО Польщі, Мадярщини, Чехії. Вашінґтон відхилив свою попередню згоду на те, як і змінив своє становище до прихильної розв'язки питання про вступ до НАТО інших колишніх членів Варшавського (просовєтського, Москвою заложеного) пакту. Америка погодилася доставити Росії всі найсекретніші технологічні винаходи, з винятком невеликої кількости особливих таємниць. Америка погодилася на найтіснішу військову співпрацю наукового й індустріяльного американського керівництва в тих ділянках. Америка погодилася на спільні з Росією маневри передових збройних з'єднань. Вже на весну наступного року в Росії мали відбутися такі маневри на терені Росії, в яких мали взяти участь 3-тя американська моторизована дивізія, стаціонована в Німеччині, і допоміжні підвідділи, з російського боку — 27-ма змоторизована стрілецька дивізія, перенесена зі Східньої Німеччини в глибину Росії, частини якої були тайно заанґажовані в акціях в Грузії, Подністров'ю.

З огляду на валютну тісноту в Росії американці погодилися взяти до уваги участь американської частини у видатках Росії. Необмежена співпраця обидвох сторін у модернізації міжплянетного порту в Байконурі, а найважніше така ж сама необмежена співучасть Росії у побудові постійного міжплянетного порту, який ЗСА розпочали раніше і в який вони вже вложили близько 10 більйонів долярів. Крім цього ще багато інших нових ініціятив, як вишкіл російських старшин у військових академіях та штабах на американський кошт. Головна російська концесія починалася припиненням продажу росіянами їхніх технологічних здобутків у військовій та індустріяльній ділянках. В додатку до цього Вашінґтон зобов'язався сприяти багатомільярдовим спільним російсько-американським індустріяльним будівництвам. Делеґація, яку очолював віцепрезидент Ал Ґор, мала, між іншим, розпочати кінцеві перед підписанням Президентом, у великій мірі в часі його перебування в Москві в половині січня 1994 року, дефінітивних договорів.

Коли 13-го—14-го грудня прийшли точніші дані про висліди виборів і непередбачені перемоги аґресивних, імперіялістичних партій, які також є в основі антиамериканськими, Ліберально демократичної Володимира Жіріновського (25 відсотків), Комуністичної (12 відс.), Аґрарної (наближеної до комуністів — 8 відс.), після додання до цього належних їм кандидатів з пропорційної суми, можуть пробувати формувати уряд і то з успіхом, у Вашінґтоні почалося в деяких колах щось недалеке до паніки. Фантастичні проросійські пляни, які вже були перед підписанням і практичним втілюванням, зависли в повітрі. Почався відступ Вашінґтону. Як далеко він піде, важко сказати. Але так, як було дотепер, більше не буде. Знову настає шанс для нас, але чи ми його використаємо, можна сумніватися. Ось чому...

У стосунках між Києвом і Вашінґтоном є перебої. Виглядає, що є якісь могутні чинники, яким залежить, щоб ті стосунки не були нормальні, не були корисні для обидвох сторін. Ми всі пригадуємо собі, як колишній президент Ніксон в часі візити до Києва накинувся брутально і в дипломатії зовсім неприйнятно на державну самостійність України. Сам Президент, ані його найближче окруження на таке не пішли б. Але якась сила, яка не дбала про американського Президента, якій залежало на болючому ударі по українському народі, очорнила і засудила державні стремління українців та їх самих. Почалися розшуки, хто це зробив. Врешті подали українській стороні повне прізвище особи, яка писала ту промову для Президента і дала у ній вислів своїм некваліфікованим поглядам. Остаточно виявилося, що це все неправда, що виставили невинну людину, щоб захистити дотепер невідомого.

Між Україною й ЗСА постійний і зростаючий конфлікт з приводу ракет з атомовими головками. Вся американська політика наставлена на обмеження атомових озброєнь. І кілька високих діячів з Вашінґтону прибували у Київ, здавалося, що вже договорилися тут. А після від'їзду американського гостя раптом появляється з українського боку вістка, що власне договорюються з Москвою. Як почуваються після цього американці? А з росіянами, очевидно, не договорилися.

Або ще одне. Американські літаки збомбили з якихсь причин споруди в Іраку. Багато держав у світі не були згідні з тим, але не робили шуму. Єльцин заявив, що американська сторона зробила правильно. А українська, не чекаючи висліду перевірок і не дивлячись на інших, узялася до протестів, публічних засудів американців, до демаршів і у Вашінґтоні з боку українського посольства і в Києві в американському посольстві. А за кілька днів відбулася в Токіо зустріч „великої сімки". В пляні сімки були розмови про допомогу країнам колишнього СССР. Президент Кравчук написав окремого листа до учасників тієї конференції. Конференція признала Росії три більйони, а про лист Президента Кравчука офіційне комюніке подало „листа Президента Кравчука не відчитано". Чи це все випадковість? А було більше таких встромлювань дрючків у шпиці українських політичних коліс!

Якщо хтось хоче, може це все вважати випадковістю. А президент Клінтон при нагоді перебування в Москві відвідає Білорусь, а відвідати Україну, яка за межею, категорично відмовився. Якщо це все комусь нічого не говорить, то немає ради!

**ПРО ЦЕ І ТЕ**

## *Про святочну „синяву"*

*Кожний, хто знає англійську мову і читає американську пресу або слухає інші засоби масової інформації, знає це окреслення, яке я дозволила собі перекласти вільно як „синяву" і яка у святочному, зимовому циклі свят називається популярно „блю". Ідеться тут про цей вийнятковий настрій, який огортає велику кількість осіб десь так від половини грудня до початку січня, а нас, українців то хіба до половини січня.*

*Цей „синій" настрій ніяк не має нічого спільного зі синявою неба, що вміє так захоплювати романтичні душі, а може саме з браком того синього неба, що зігріває серця і віддзеркалюється в очах і почуваннях людей. Навпаки, кажуть, що „блю" настрої найбільше проявляються при кінці грудня, коли так як це було саме вчора, 21-го, день є найкоротшим, а нічна тьма найдовша. Бо кажіть, як тут бути у гарному і радісному настрої, коли ви їдете до праці у повній темноті та ще у зливний дощ і так само повертаєтеся у пополудневих годинах?*

*Або як почуватися зігрітим тілом і душею, коли проникливий вітер продуває вас просто наскрізь, а люди навіть не спостерігають один одного у поспіху, у невеселих думках чи у переліку, скільки ще залишилося до виконання у короткі дні, що ділять нас від святочного сезону. Все це разом викликає частково цей „синій" настрій, що насуває сумні, часто ностальгічні думки, тугу за чимось неокресленим чи за близькими, які далеко або яких вже немає між живими.*

*У тому настрої, що находить на таку велику кількість осіб, ніяк не помагають безперервні колядки, що їх чуєте з кожного голосника, псевдорадісні побажання і реклями, якими засипують вас з усіх-усюдів і це повторюване на всі лади „Меррі Крістмес" чи таки наше „Веселих свят".*

*Бо скільки разів можна слухати нашого „Щедрика", якого присвоїли собі тут, на Заході, всі та вся, скільки можна захоплюватися клясичною релігійною музикою, якою годують нас безупину, навіть коли ми працюємо в кухні, хвилюємося застоєм на автомобільному шляху чи родинними непорозуміннями? Як тоді викликати побожний та відповідний до Різдва Христового настрій?*

*А тут ще до того в цьому вийнятковому, як переконують нас, найбільш радісному періоді року, ніяк ця радість не приходить. В одних насуваються думки про роки, що біжать американським темпом, у других дошкуляють різні „ближні", в третіх розпадаються родини, як це тепер на порядку денному, а в четвертих стукає до дверей не святий Миколай з подарунками, а недуга.*

*І так, коли б поставив на терези, ледве чи радісні настрої переважили б ці сумні та „сині", на які стільки можна тепер знайти причин.*

*У висліді, бачимо дуже часто на обличчях людей, знайомих нам чи зовсім чужих, якийсь відблиск суму, безнадії, туги, що тягнеться як тінь за ними у ці дні, в яких наказують вам з усіх сторін бути веселими. А вже особливо знаходимо цей відблиск „синяви" серед наших близьких і знайомих українців тут, на американській землі. Здається, кожний з них на свій спосіб думає в ці дні про Україну, про своїх близьких там і про те, як вони будуть в цьому році святкувати. Як звичайно, в думках та мріях ми бачимо все це очима споминів, які так далекі від дійсности. А дійсність, здається, тепер відійшла від того, що малює наша уява і туга. І тут єдиний для нас на неї лік: один телефон, одне добре діло, одне тепле слово і одне щире побажання. можуть розвіяти принаймні на коротко цілий синій настрій і викликати так бажане у темних днях грудня сонце в наших серцях.*

**О-КА**

**Євген Сверстюк**

## БЕРЕСТЕЧКО

*— Ой чого ти почорніло,*
*зеленеє поле?*
*— Почорніло я од крови за вольную волю.*
*(Тарас ШЕВЧЕНКО)*

Містечко Берестечко обросло в історії легендами. Навколо великої битви під Берестечком 1651 року ятріє історична пам'ять і українців, і поляків. У народі стало традицією відзначати дев'яту п'ятницю після Великодня – **на козацьких могилах.** Там особливо засвідчено причетність Волині й Галичини до козацької епопеї.

Пам'ятаю, в дитинстві того дня йшли пішки, їхали возами за тридцять кілометрів (гадаю, десь і за тридев'ять земель) хлопці, дівчата, а також старші люди з навколишніх сіл і міст помолитись у козацькій церковці за душі предків, поклонитись козацьким кісткам. Найзавзятіші приходили у вишиваних сорочках, із синьо-жовтими прапорами. Польська поліція з великою люттю розправлялася з прапороносцями. Нерідко вони поверталось додому в порізаних і закривавлених сорочках. Але наступного року на дев'яту п'ятницю все повторювалось . . .

Мені малому дуже хотілось дізнатися, чи полягли під Берестечком „за честь, славу, за братерство, за волю Вкраїни" мої односельці. Потім я дізнався, що, мабуть, таки полягли, бо хоч села Сільце тоді, певно, й на світі не було, але Дружкопіль і Горохів були, а в Охлопові й досі стоїть дивом уціліла серед пожеж церква XVII століття, і охлопівці вірять, що до старої груші біля церкви Богдан Хмельницький прив'язував свого коня.

Мабуть, таки були, бо відкіля, власне, ми прийшли? Те, що вони пам'ятають і вірять, – це факт величезної ваги. Охлопів окупанти спалили дощенту, але Охлопів ніколи не пропаде.

Часом ми зникали й наче потопали у воду. Тоді на поверхню спливав якийсь накип блудного часу, якісь бусурмани і яничари, переважно слов'янського походження, і це нашестя було страшніше за турків і шляхту разом. Бо найбільший ворог людини – антилюдина, яка може повернутися спиною до святині батьків і розміщувати на козацьких могилах тваринну ферму, обдирати батьківську берестечківську церкву і потай од людей вивозити іконостас та хоругви й топити в болотах. Певна річ, цей цінований компартією кримінальний елемент – ганьба нації (він є в кожній нації), і час його минає, як час чуми.

Та які величезні живі національні сили прокидаються після чуми навіть за умов, коли організатори її все ще „при спольненії служби". Але вже цікавляться: а хто такі яничари й манкурти?

ДЕВ'ЯТА п'ятниця 1990 року розквітла не баченим досі ніколи маєвом синьо-жовтих прапорів і зазвучала голосами десятків тисяч людей, що приїхали з різних областей України на свято пам'яті. Здається, вперше в історії свято пройшло безперешкодно, яничари розгублено принишкли, а діти на руках у батьків деклямували Шевченка й співали український гімн. Десь раптом з'явилась завзята молодь. Заговорили обстріляні та гартовані в тюрмах ветерани. Й у промовах прохопилися жалісливі нотки про „українські Ґолґоти" . . .

Якось у нас перестали соромитись жалісливости. Проти цього протестує все єство! На святі не повинно бути ноток відчаю, смутків, жалів. Ми збираємось на козацькі могили зовсім не на те, аби поплакати над минулим.

Ми збираємося на полі великої битви наших предків – проти величезної, вишколеної, по-европейському озброєної, добре оснащеної артилерією, підпертої німецькими військами польської армії. Було це 339 років тому. Ми програли битву. Але хіба це нині має принципове значення, хто виграв, хто програв? Це була гра на рівних!

Татарське крило не встояло, побігло . . . Вони полонили гетьмана. І все одно битва тривала три дні, а оборона – десять днів! Битва була героїчна. Противник зустрів не просто опір хоробрих лицарів – він зустрівся з неймовірною волею і розумом стратегів. Він розгубився, коли побачив, що через болота річки Пляшевої полковник Богун вивів основну частину козацького війська. За декілька місяців королівське польське військо під Білою Церквою зустрілося знову з великим військом гетьмана Хмельницького. Під Берестечком залишено двадцять вісім гармат. Але за рік у битві під Батогом було розбито противника й узято в нього вдвічі більше гармат! Та й чи просто було залишено? З них же було зроблено переправи через Пляшеву!

Поразка, перемога – які це відносні поняття . . . Скільки було таких перемог в останній війні, що про них страшно згадати, коли порахувати зруйновані села зовсім без чоловіків. Скільки було перемог у Хмельницького, Богуна – вони забулись. І поляки зовсім не приходять на місця розгрому розводити жалі. Під Берестечком, до речі, зібрано гори кісток, але хіба хто знає, чиї де кістки?

(Закінчення на стор. 3)

## Берестечко

(Закінчення зі стор. 2)

Втрати були величезні. Але втрати з боку супротивника теж були немалі.

На полі втрат мудрість історії зберігає легенди. Така легенда про триста козаків, що на острові Журавлиха стримували наступ війська, такі й інші легенди на честь хоробрих. То ще питання, коли шляхетська думка вище оцінила реальність української сили – чи тоді, коли вщент було розгромлено військо Потоцького, чи під Берестечком, де навіть військовий успіх не привів до розгрому козацьких сил.

**МИ ПРИХОДИМО** щороку на козацькі могили, щоб святкувати перемогу духу й волі до боротьби проти поневолювачів. Чому народна пам'ять свято береже цю дату? Чому не святкуємо перемог під Жовтими Водами, Корсунем, Пилявцями? Може, справді, поразка під Берестечком остаточно пробудила націю? Може, це був великий посів? Кожен, що поліг тут, на Волинській землі, став зерном, із якого виросла наша вперта історична пам'ять і воля до боротьби, й дух той витав над нащадками...

Ось чому ми, діти, народжені між двома світовими війнами, збирали в полі якесь залізяччя, кулі, черепки – і задумувались, чи не сліди це битви під Берестечком? І зовсім не задумувались над побоїщем австрійсько-російської війни, яка десь 1915 року тут рясно косила й розсівала важкі сірі олив'яні кулі. Скільки з цього покоління, окриленого високим ідеалізмом і рокованого на смерть у нерівній боротьбі, загинуло майбутніх істориків, які служили б істині та історичній пам'яті! То ще були люди морально цільні, обдаровані чуттям здорового глузду, здатні ставити духовні прояви вище за речі утилітарні й минущі.

Наша історична пам'ять – це болюче питання. З одного боку, пам'ять є важливою ознакою обдарованості. З іншого боку, пам'ять є ознакою розвиненої культури.

Талантами українців Бог не скривдив. Багато в нас було і є ерудитів, поліглотів, багато безіменних сільських жінок, які знають сотні й тисячі народних пісень та мелодій. Ми належимо до найбагатших на фольклорну пам'ять народів світу.

Але, з іншого боку, ми народ безпам'ятний, змушений постійно звертатися до іноземних джерел. Ми часом цитуємо джерела своїх противників. Нарешті, ми задовольняємося тим, що нас хтось помітив і похвалив...

Це дуже характерна прикмета сирітки, „забутої Богом і людьми". Безпам'ятність – це доля істоти, якою ніхто не цікавиться, й тому вона сама собою не цікавиться. „Вони не хочуть грати королеву!" – заплакала артистка, яка добре грала цю ролю, але її партнери не змогли створити атмосфери, в якій її слова і жести мали б сенс. Партнерам бракувало культури, що стала б змістом і нормою їхнього життя. Бракувало поваги й самоповаги. До цієї культури треба йти од покоління до покоління щаблями. Треба утверджувати в собі вищі невжиткові цінності. Не лише визнавати, а жити ними – тільки так створюється відповідна культурна атмосфера. Дитина, яка потрапляє в таку атмосферу, починає гратись у витончені ігри. Вона легко засвоює іноземні мови, вона звикає помічати, розрізняти, цінувати речі вищого порядку. І тільки на такому ґрунті може виникнути юнацька гра в цитування та розгадування Шекспіра, а потім – психологічний роман „Страждання молодого Вертера"...

Зовсім не дивно, що пастухи використовували кумранські рукописи на пошиття личаків. Що дружина Руссо й не тільки Руссо не знала ціни рукописам, що валялись у її хаті... А партійне начальство іконами гатило греблі, навіть не прикинувши, що їх же можна продати.

Ясна річ, ці „акти вандалізму" чинились холодно, механічно, бездумно – і проходили непомітно на скалі цінностей злочинців, що приховували тільки прямі вбивства.

Але всі наведені приклади нам нічого в нашій історії не пояснять без поняття **стероризованої пам'яті**.

Чи може написати спогади жінка, яка перед обшуком спалила рукопис близької людини? Чи може написати спогади людина, яка все життя боїться підслуховування? Чи може писати щоденник людина, звична ховати свої думки навіть од самої себе?

**НАША** історична амнезія – це не характер, а „школа". Якщо особа або нація виживає лише завдяки мімікрії, якщо постійно, аби була наука іншим, відловлюють тих, що на голову вищі, якщо всевладна поліція полює спеціально на історичну пам'ять, навіть на історичну книжку, то чого дивуватись, що мало хто з молодих людей щось знає. Життя описується тільки платними державними істориками в плані літопису замовників, а люди просто знизують плечима... Загнана в підсвідоме пам'ять вельми приблизна. Це сон про минуле.

Якщо навіть бідність і брак культури породжує безпам'ятність, то що ж тоді породжує спеціяльне нищення культури й самих носіїв її? Антикультурність або „культурну революцію"... Одним із наслідків цієї революції є наступ грядущого хама на культуру й духовність – войовничий нігілізм заідеологізованого невігства, культ безпам'ятности як ознака льояльности та „ідейної чистоти".

Найстрашнішим наслідком цієї рішучої етноцидної культури є втрата вартостей: колишні вартості розвінчано й знижено до нуля, сьогоднішні замінники піднесено до розмірів мильної бульбашки, і люди вже байдуже посміхаються над першими і другими. А байдужість – погашений вогонь душі. Він не освітлює й не допомагає розрізняти обличчя. Поле темряви шириться й захоплює ниву життя...

Уражені байдужістю люди не розрізняють, хто є хто, сліпо приймають модні блискітки й чекають, яка постать спалахне на екрані телевізора. На їхніх очах дощі розмивають старий храм, самотньо вмирає єдиний носій історичної пам'яті, і десь на широких стадних дорогах пропадають юні й талановиті, що могли б успадкувати ту пам'ять і пояснити сучасникам, чому нам треба триматися вищих вартостей, щоб не втратити своєї суті, своєї ваги, поваги й самоповаги. Це є соціяльна та національна деградація.

Якщо ми бачили під Берестечком, на тому майдані, де ще десять років тому була ферма на розведення кроликів, десятки тисяч людей з усіх регіонів України, то цього не назвеш інакше, як повернення до пам'яти, туга за втраченим, розгубленим. Воно все ятріє в підсвідомості поколінь, холодна хвиля по хвилі змиває, але за кілька років потепління народ знов підводиться, щоб повернути собі втрачене лице, – і проти цієї закладеної в живому таїни творіння безсилі генії ночі.

Але то тільки диспозиція до народження школи, яке потребує передусім добрих учителів. Треба думати, що в наших здеградованих школах теж повільно починають прокидатися до творчого життя вчителі. Бо не може ж так бути, щоб нині вчитель за рівнем громадської і національної свідомости залишався на рівні, по суті, незмінних програм і підручників. Нині в пресі з'являються публікації, які дають поживу й підтримку живій людині.

Ось і багатоща на історичні події волинська земля біля Берестечка приходить до пам'яти. Хлопчик (правда, ще дошкільник) на батьковому плечі читає людям цілу поему. Вчорашні завсідники буфетів розглядають карту битви 1651 року. Юнаки й дівчата з покоління, ураженого споживацтвом, складають гроші на розбудову заповідника. В сонному містечку Горохів молоді ентузіясти Руху своїми скромними силами видають газету „Вітер надії", і ця газета культурно вища за районну газету, вірну своїй назві „Шлях до комунізму".

Так, зеленее поле того пам'ятного літа під Берестечком справді почорніло. Але кров, пролита за чесний стяг, „за вольную волю", – запліднює насіння на ціл століття і воскресає цвітом юних облич – у кожнім поколінні.

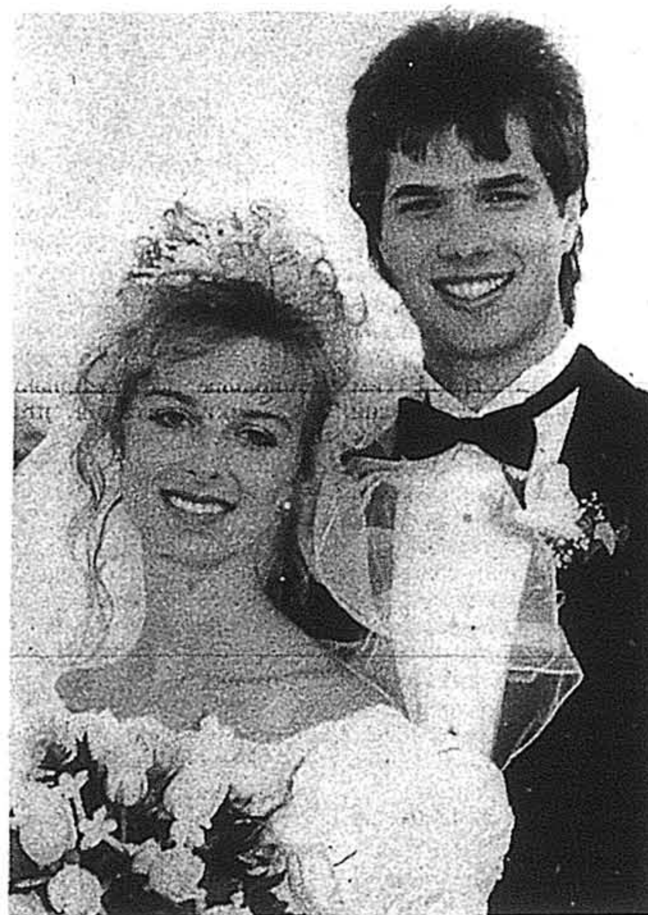
1991 р. *(З книжки „Блудні сини України")*

## Весільні дзвони

Це був прегарний, сонцем озолочений і глибокою синявою небесних просторів закосичений день. День, коли літо незбагненною магією перемінює нашу планету в казкову країну розквітлих маків, троянд і запашних бузкових кущів, 26-го червня 1993 року. Того дня в супроводі світилок, дружок і дружбів, батьків, бабунь, ближчої і дальшої рідні і друзів входили в церкву св. Йосафата в Рочестері, Н.Й., Адріяна Полон і Андрій Денисенко, щоб в торжественному обряді вінчання злучити назавжди свої життєві шляхи.

Молоді, відомі на терені українського Рочестеру як учні Школи Українознавства ім. Т. Шевченка, довголітні пластуни і учасники пластових таборів, абсольвенти місцевих високих шкіл.

Не диво, що їхнє щастя відбивалося в усміхнених, радісних обличчях присутніх, це ж бо ще одна свідома українська родина зросте на чужому ґрунті. Адріяна Полон, дочка містців Оксани Лукашевич-Полон і Лавра Полон, внучка св.п. о. Йосифа і Наталії Лукашевичів, походить з давнього роду Войнаровських, а по лінії прабабуні з роду Мастай де Феретті, сестри Папи Пія IX, що після одруження з Іваном Стрільбицьким жила і померла в Західній Україні. Адріяна завжди належала до найкращих учнів у школі: середню школу закінчила як валедікторіян кляси, з Рочестерського університету — факультет психології — ґрадувала з відзначенням „magna cum laude". Тепер продовжує студії на повній стипендії в лікарні Стронг в Рочестері.



*Адріяна і Андрій Полон-Денисенко.*
*(Фото: Дон Дюре)*

Андрій Денисенко — син Володимира і Тамари Денисенків, відомих активних громадян українського Рочестеру, стюдіював у Монро колежі, отримав ступінь бакалавра з електричної інженерії із нюйоркського стейтового університету в Бінгемтоні, Н.Й., в 1991 році, а ступінь магістра з Рочестерського університету в 1992 році, тепер є докторантом в цьому університеті, працюючи асистентом при лябораторійних дослідах.

Торжественний обряд вінчання довершив о. крилошанин Роман Големба, святочно звучав спів Національного хору під орудою Миколи Невмержицького.

Увечорі в залі, розкішно прибраній китицями і ґірляндами квітів, відбулась весільна гостина. Згідно з українською традицією молоду пару при вході на залю привітали батьки хлібом і сіллю. Під звуки бравурного маршу у виконанні оркестри „Веселка" весільний похід світилок, дружок з дружбами і молодої пари під рясні оплески гостей перейшов до головного стола. За ними йшли їхні батьки і бабуні. Весільною частиною проводив зручно і вміло Петро Лещишин. Зворушливі промови і побажання рідних і друзів молодим витворювали теплий, неповторний настрій.

„Веселка" під орудою В. Карвана заохочувала до танків, що продовжувалися до пізньої ночі, відзначаючи радісну родинну подію.

Многая літа молодій парі!

## „Смерекова хата, батьківський поріг..."

Тільки людина, безмежно закохана в рідний край, могла скласти цю пісню, яка журавлиними крилами обіймає серце і душу, наповнюючи нас щемом і тугою за Батьківщиною, особливо тут, на чужині...

І коли у Фінікс, сонячну столицю американського стейту Арізона, завітав буковинський ансамбль „Смерічка" під керівництвом Назарія Яремчука і засяяв перлинами щирих талантів, люди відчули свято, велике свято спілкування з прекрасним.

Легендарний ансамбль „Смерічка" був створений відомими українськими композиторами Левком Дутківським та Володимиром Івасюком, пісні яких завоювали всенародну любов.

Після трагічної загибелі незабутнього В. Івасюка „Смерічка" поповнилася новими силами, новими блискучими музикантами, артистами, композиторами. Доля послала в знаменитий гурт, ніби дарунок неба, яскраву зірку — Павла Дворського, творця чудових ліричних пісень і блискучого їх виконавця.

Концертна програма „Горнусь до тебе, Україно", яку привіз зі собою в Америку прославлений ансамбль „Смерічка" та дует „Писанка", напрочуд гарна, вишукана, глибокозмістовна, закорінена в рудній землі і тому хвилююча. Дует „Писанка", де виступає подружжя Оксана Савчук та Іван Ковацюк, порадував нас неперевершеною майстерністю цимбаліста Івана Ковацюка, що зайняв перше місце на світовому конкурсі цимбалістів, і виступом його дружини Оксани, яка розсипала перед слухачами, мов коштовні самоцвіти, народні буковинські легенди про писанку і проспівала з великою артистичністю низку пісень про писанкарство. Адже мистецтво писанки сягає в глибину віків і відзначається унікальною самобутністю та багатством творчої фантазії нашого народу. Писанка — це символ добра і любови. Де люди по селах не малюють писанок, там не буває добра, там запанує зло... Артистка розповідала всі легенди з високою майстерністю на чистій, мов карпатське джерело, літературній українській мові. Як же радісно було її слухати! Американські жителі побачили народні строї Буковини, які в чомусь відмінні від гуцульських та бойківських, але такі ж чудові, що від них тяжко відірватися.

Після виступу дуету „Писанка" на сцену вийшов Павло Дворський і заспівав пісню про волю.

Він співав так, що здавалось, то співає весь звільнений від кайданів народ України. „Чуєш, Богдане?.." О, якби хотілося, щоб гетьман Б. Хмельницький почув цю пісню... П. Дворський глибоко вболіває за долю так жорстоко зруйнованої лютими зайдами України, за її довкілля, отруєне радіяцією, за вмираючих дітей після чорнобильської катастрофи, за єдність, якої нам так бракує... Коли Павло співає оісні громадянського звучання „Будуймо храм", „Живиця", „Не даймо себе посварити", тисячі глядачів аплодують йому на Україні і українці в діяспорі. Його пісні та пісні на слова відомих поетів закликають наш народ до єдности, до єдиномислія, яке заповідав нам наш великий Прометей Тарас Шевченко, до наснаги і об'єднання всіх у будівництві нашого храму — Батьківщини, який ми і тільки ми можемо і повинні воздвигнути з попелу руїни, бо за нас не зробить цього ніхто.

Ті, хто сіє розбрат в нашому народі, тільки приносять йому зло і погибель, ставить наших людей спиною одне до одного, сіє взаємоненавість, з чого завжди користають наші вороги, щоб знову поневолити наш народ. То ж пісня „Не дайте нас посварити" повинна жити завжди в серці кожного українця, що вболіває за волю України, за щастя дітей. Ліричні пісні Павла Дворського свідчать, що він не тільки талановитий поет, але і не менш талановитий композитор. Його пісні ллються як шрока гірська річка, падають в душу, як карпатський водограй весною, пробиваючи скелі. Слухаючи його, хочеться, щоб зупинилась мить і віриться, що цей диво-легінь — подарунок Бога Буковині і людству.

Керівник ансамблю народний артист України Назарій Яремчук вклав титанічну працю в розвиток української музичної культури. Він несе по всій землі пісню української краси, що радує людей їх неперевершеною красою.

Тож недарма на шахтах Донбасу, де майже нема українських шкіл, люди, слухаючи пісні у виконанні артистів славетного ансамблю, говорили, що кращого пропагандиста за українську мову, ніж цей ансамбль, нема. І хто ж може не берегти і не плекати найдорожчий скарб народу — рідну мову? Назарій Яремчук також подарував нам багато прекрасних пісень. Особливо запала в душу пісня „Чорна і біла заздрість". Так, саме вона, чорна заздрість, має безліч облич, сіє поміж людьми інтриги, копає на ближніх ями, руйнує добрі людські відносини, розливає отруту наклепів, а то несе зі собою і смерть. „Хай в оселях людей селиться біла заздрість і згине чорна", — так закінчив свою пісню Н. Яремчук.

Прекрасно прозвучав в його виконанні старовинний український романс „Чорні очі, карі брови", такий дорогий серцю кожного українця.

Щоб описати враження від концерту, що нам привезла з Батьківщини дорога наша „Смерічка", треба вмочити перо у фарби райдуги, в місячне сяйво серпневої ночі, в трепетний світанок Карпат, в кришталевий карпатський струмок, торкнутися крила жар-птиці... Але і цього буде замало. Треба, щоб це перо було казковим, як сама запахуща Буковина з її зеленим океаном смерек, з її людьми, закоханими в музику, в пісню, в красу, в дивоцвіт писанок.

Ми пишаємося цим ансамблем, що доносить до сердець різних народів високе, гуманне і самобутнє мистецтво нашого великого талановитого народу.

Щасти тобі на всіх дорогах, незабутня „Смерічко!"

**Галина Маняко**

## Діяльність 1-го Відділу СУА за 1993 рік

**5-го грудня відбулися Загальні збори 1-го Відділу СУА. Членки, розуміючи важливість зборів, прибули чисельно до домівки, щоб довідатися про виконану цілорічну працю і вибрати нову управу.** Голова Відділу Лідія Маґун відкрила збори молитвою, відтак однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять членок, що відійшли у вічність. Головою зборів вибрано Стефанію Семущак, а секретаркою — Соню Костюк. Окружну управу репрезентувала делеґатка Анна Байлак. Після відчитання протоколу з попередніх Загальних зборів, який прийнято без змін, слідували звіти референток та членів Управи.

Організаційна референтка Дарія Чижик вела картотеку членок і листу присутніх на місячних сходинах. Постійно підтримувала контакт з членками, писала картки з побажаннями з різних нагод, особливо старшим і хворим членкам.

Дуже важливою є культурно-освітня референтура. Референтки Іванна Мачай і Наталія Мітрінга приготовляли програми на імпрези Відділу, Просфору і День Матері з участю дітей і гостей. Вони старалися, щоб на кожних сходинах були цікаві реферати, які самі писали. Соня Костюк читала про українське Різдво, Іванна Мачай — „Поклін героїням", Лідія Маґун — „Великодні звичаї на Великій Україні" і „Роля матері в родині". Наталія Мітрінґа написала реферати „Життя і святість єпископа Миколи Чарнецького" та „Ікони Божої Матері в Україні" і вірш „Одигітрія". При влаштуванні імпрез взаємно помагали собі три референтки: культурно-освітня, імпрезова і виховна.

Якщо мова про імпрези, то слід додати, що їх успіх завдячуємо у великій мірі господарчим референткам на чолі з Дунею Кріль. Влаштування таких імпрез як Просфора чи День Матері вимагають вмілости та баґато труду. Референтки вив'язуються якнайкраще, мабуть, не було ні одних сходин, щоб не гостили кавою, чаєм і смачними перекусками.

Референтура суспільної опіки, яку вели референтки Соня Вацик і Єва Гарайда, заслуговує особливої уваги. Вони відвідували хворих по домах і лікарнях та старших віком членок. З допомоги і жертвенности 1-го Відділу користали потребуючі теж поза межами ЗСА. В 1993 році видано на потреби суспільної опіки 1000 дол. Грошову допомогу вислано для старечих домів у Бразилії і Арґентині, для сиротинця в Бразилії, до Югославії для о. Овада, бабусі, дитячій лікарні у Львові і на протези рук для молодого хлопця в Україні. Вислано в Україну пачки з одягом, чотири до сиротинця і одну для Сестер Студиток. Фонди на покриття видатків одержано від індивідуальних пожертв членок та продажу печива і мистецьких речей в часі церковного фестивалю. Все подарували членки Відділу і працювали повних три дні під керівництвом базарової референтки Катрусі Папуги.

Окремою ділянкою суспільної опіки є стипендійна акція, якій присвячено особливу увагу. Три родини у Відділі мають свого стипендіята і листуються з ним. Приємно було довідатися, що семінарист Любомир Шурмакевич, котрого Відділ є спонзором, закінчив в Римі успішно теологічні студії і цієї осени був висвячений на священика.

Про діяльність Відділу інформувала членство СУА і громадянство пресова референтка Марія Мотиль дописами в щоденнику „Свобода" і в журналі „Наше Життя". Передплата „Нашого Життя" у Відділі є 100-відсоткова. Відділ вислав на Україну 14 журналів. З нагоди 50-ліття „Нашого Життя" Відділ подарував на сторінку журналу 250 дол., а членки зложили коло 500 дол. особистими датками на пресовий фонд.

Мистецько-музейна референтка Анна Натина завідувала три дні мистецьким столом під час фестивалю, а в День Союзянки позичала свої вишивані суконки моделькам для показу ноші. Як музейна референтка, вона організувала членок для Музею, збирала від них вкладки, мистецькі речі до музейної крамнички і свої дарувала та займалася черґуванням. Відділ як член Українського Музею підтримує всі його почини і зложив дотепер на нову будову 7,500 дол. Крім внутрішньої діяльности Відділ присвятив увагу зовнішнім зв'язкам. Нав'язано контакт зі Союзом Українок України у Тернополі. Коли тепер існує вільна українська держава, такі контакти потрібні, щоб інформувати про нашу діяльність та подати моральну і матеріяльну поміч. Членки Відділу слідкують за подіями щодо України і стараються по можливості на це реаґувати. Так, референтка зв'язків Мира Мандзюк, довідавшись про відмову президента Клінтона прийняти прем'єра України Леоніда Кучму звернулася до нього із заувагою невдоволення листовно. Вона одержала відповідь Президента з його власноручним підписом.

Загальний звіт про діяльність Відділу подала голова Лідія Маґун. Відділ працює згідно з директивами Головної Управи і виконує всі зобов'язання. З Окружною управою є в постійному контакті і активно співпрацює. У травні ц. р. на XXIII Конвенції СУА в Нюарку Відділ був представлений головою і чотирма делеґатками та одержав грамоту за успішну працю. Голова дякувала членкам за співпрацю, жертвенність і зрозуміння потреб тут і на Україні, яка дуже потребує нашої помочі. Після звітувань делеґатка Округи Анна Байлак висловила признання членкам Відділу за їх велику корисну працю.

Голова Контрольної комісії Леся Ґой, ствердивши взірцеве ведення касових книг, яке завдячуємо скарбничці Стефанії Гуменюк, висловила їй признання і поставила внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі. Після уділення абсолюторії голова Номінаційної комісії Стефанія Гуменюк відчитала листу кандидаток нової Управи, яку одноголосно прийнято. Перевибрана голова Лідія Маґун подякувала всім за довір'я і просила, щоб жертвенність і співпраця були і в майбутньому такими як дотепер.

Треба признати, що у великій мірі Відділ завдячує свої успіхи енерґійній і працьовитій голові Лідії Маґун.

**Марія Мотиль**



# СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

## ЖЕРТВОДАВЦІ НА ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ СПОРТУ В УКРАЇНІ ПИШУТЬ:

На заклик Управи УСЦАК пересилаю мій даток, чек на суму 250 дол., на Фонд Відродження Спорту в Україні, а зокрема підтримку олімпійської репрезентації України на зимовій Олімпіяді-94 в Норвеґії. При тому хочу висловити всім членам Управи УСЦАК велике признання за надзвичайно важливу і корисну роботу для розвитку і репрезентації українського спорту за кордоном. До речі, під цю пору українські спортовці більше, як хто інший примножують славу і честь українському народові і нам тут в діяспорі помимо всіх економічних труднощів. Успіхи українських спортовців на міжнародній арені це мабуть єдина ділянка в розвитку української держави, яку не може по своєму інтерпретувати чи викривати „велика преса" чи „мідія". Тому ваша праця на цьому полі є дуже побажана і важлива. Бажаю вам великого успіху у збірковій акції.

З привітом,
**Володимир Петришин**

П. С. Прошу передати мою подяку О. Твардовському за вичерпну спортову інформацію, яку вже роками читаю.

• • •

У відповідь на ваше звернення про фінансову допомогу, пересилаю мою скромну пожертву в сумі 50 дол. на так потрібну і благородну річ, як допомога нашим змагунам олімпійцям на Олімпіяді в Норвеґії.

Бажаю вам багато успіхів у вашій праці,
**Степан Качмарський**

• • •

Під враженням натхненої їзди на ковзанах Оксани Баюл, ще таки при телевізорах під час світових першостей у Празі, ми почали в Рочестері збірку пожертв на підтримку цієї нашої „чарівної зірки". Згодом була проголошена акція УСЦАК — створення Стипендійного Фонду Оксани Баюл до якої ми рішили прилучитися. Тому, що збірка згаданого фонду закінчена, Управа Об'єднання Українсько-Американських Організацій в Рочестері, Н. Й., рішила передати зібрані гроші на потреби НОК України у зв'язку з участю збірної команди на зимових олімпійських іграх в Норвеґії. Пересилаю на конто Фонду Відродження Спорту в Україні два чеки на загальну суму 2,047.30 дол. (Включаю листу жертводавців).

Зі спортовим привітом,
**Роман Куціль**, голова.

## УСЦАК — ФОНД ДЛЯ ВІДРОДЖЕННЯ СПОРТУ В УКРАЇНІ

**(Збірка пожертв від 10-го листопада до 15-го грудня 1993 р.)**

**1000 дол.:** Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Ню Йорк, Н. Й., Богдан і Христя Сеники, Іван Мазуренко (Торонто, Канада); **500 дол.:** Карпатсько-Лещетарський Клюб (КЛК), Стефан Ривак, Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Нюарку, Н. Дж., Володимир і Марія Сіцінські (Канада); **300 дол.:** Українська Кредитова Спілка в Рочестер, Н. Й., Товариство „Самопоміч" в Рочестер, Н. Й.; **250 дол.:** Меланія Банах, І. і Л. Коцур, Український Центер в Льондон (Канада), Українська Народна Каса в Монтреалю, Канада, д-р Володимир Петришин; **200 дол.:** Денис Стахів, Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Гартфорд, Кон., Володимир Пилип, Олег і Христя Декайло; **150 дол.:** Євген Бачинський, Зенон Масловський; **100 дол.:** Володимир Шарик (Канада), Василь Сосяк, д-р Федер Трусевич, мгр Іван Стебельський, д-р Ярослав Рожанковський, Маріян Цьолко, Петро Гованський, Борис Губка, Ореста Муз (Канада), Андрій Харамбура, д-р Кость Олексюк, Люба і Михайло Лесько (в пам. Я. Олесницької), Ярослава Барр, Роман Стефанюк, Станислав Равриш, Богдан Головід, Іван Праско, Лев Левицький, Теофіль Заяць (Канада), В. Циган (Канада), Йосиф Скоцень (Канада), Ольга Кобзяр, Ольга Левицька, Богдан Турченюк, д-р Богдан Шебунчак, Українська Кредитова Спілка в Рочестер, Н. Й., Михайло Яворський, Дмитро Пилипець, д-р Мирослава Іванців, Орест С. Іванюк, Нестор Червінський, Осип Сиґіда, Наталія Коваль, Андрій Маринюк, Мирон Гнатейко, д-р А. Романюк (Канада), Константин Бень, Остап і Марійка Шенкірик, Володимир Горбовий, Павло і Анна Кальба, д-р Микола Я. Борден, Л. Кобринський (Канада); **65.29 дол.:** д-р М. Качалуба (Швайцарія); **60 дол.:** Михайло Слободинський; **50 дол.:** Мирослав Шміґель, д-р Стенлі Вестон, Ярослав Пришляк, Володимир Грицин (в пам. О. Старостяка), Іван Тимкін, Я. Й. Яворський, П. Панкевич, Александер Куріца, Богдан Козак, Дарія Козак, Степан Ґробельський, д-р Я. Мінайчук, Микола Андрухів (Канада), Віталій Візір, Люба С. Адамс, Анна Куцан, Орест Даниш, Володимир Дутко, Александер Герец, д-р Ярослав К. Рожанковський, Дмитро Ядзин, Надя Мандрусяк, Мотрія Кидон (Канада), Степан Качмарський, д-р Євген Стецьків, Лора і Іван Ґулич, Павло Мельник, д-р Джон С. Юніят, Ярослав Гальчук, Українська Кред. Спілка в Мінеаполіс, Т. Лебедь (Канада), д-р Ярослав Остапюк, Роман Куціль, Ольга і Нестор Червінський, Меланія Дмитрів, Ярослав Петрик, Євген Бренич, Корнель і Емілія Дзуба, Микола Шпетко, Володимир Клапіщак, Юрій Савчак, Микола Скірка, Романа Іваницький, Зенон і Евелин Федорович, Александра Волошин, Дарія Яворівська; **49.03 дол.:** д-р М. М. Качалуба (Канада); **40 дол.:** Галина Андрієвська (Канада); **30 дол.:** Дмитро Недовіз, Ольга Тритяк, Тамара Наболотна, Михайло Парута, Галя Кузмінська, Микита Юрченюк, Любомир Ґалуґа, д-р Роман і Богданна Ковальчук, Микола Зубіль, Стефанія Ґудз, Іванна Кушпета (Канада); **25 дол.:** Стенлі Бертчук, Іван Гранківський, Микола Єйна, д-р Михайло Диміцький, Люба Шеремета, Теодозій Коляса, Орест Мартинович, Ярослава Зданів, д-р В. Малиновський, Теодор Еливів, Іван Федунишин, Богдан Похмурський (в пам. Я. Олесницької), Михайло Бойко, Орест Кузьма, д-р Степан і Люся Самбірські, О. А. Колтунюк, Т. Кулик, Осип Длябога, Галина С. Шембель, Галина Саманґо, Володимир Вовк, Василь Орищак, Михайло Павлічко, Павло Білий, Стефанія Лукомська, Богдан Заяць, Іван Ящишин, Осип Васьків, Володимир Приймак, Анатолій Прядка, Віталій Шумаков, Марія Насаренко, Іван Федунишин, Марія і Іван Крамарчук, д-р Іван Кіндрат, Олена і Ярослава Левицька, Іван Баран, Анна і Роман Чорнобіль, Василь Білан, Христина Ковч, Андрій Яріш, Микола Шабельник, Никола Роїк (Канада), С. і А. Секрета, Галина Паславська, Осипа Яворська, Василь Сивенький, Стефан Покора, Володимир Грицин, Ірена Новаківська, Дарія Кузьмин, Василь Рабарський; **20 дол.:** Стефан Іванчук, Д. Панків, Мирон Сірий, Маріян Ґавур, Людмила Ладанай, Роман Трач, Микола Базарний, П. Королишин, Юрій Татарко, Оксана Поритко, Роман Люба, Іван Іванчук, Володимир Мізюк (Канада), Антін Тимкевич, Гліб Гаюк, Ярослав Драґан, Мирон Кузьма, д-р Александер Данів, Петро Величко, Володимир Кулак, Іван Кучмій, Анна і Мирослав Балич, Катерина Кузиляк, Марія Фалат, Павло Прокопенко, Тамара Горбусь, Микола Скрибка, Олексій Кривоніс, Микола Нечіпуренко, Марія і Петро Лещишин, Катруся і Іван Лялюк, Марія Крижанівська, Іванна і Борис Губка, Іванна і Мирослав Мартинець, Стефан Мислик, Ольга Коваль, Василь Пасічняк, Софія Барусевич, Теодор Боднар (Канада); **15 дол.:** Інґрід Кузь, Іван Цересна, Марія Юркевич, Юлія Вертипорох, Надія Трич, д-р Ірена Адамчук, Адріян Церняк, Василь Бобиляк; **12 дол.:** О. Скібіцький; **10 дол.:** Ю. Бачинський, А. Кравчук, О. Якимюк, Б. Ольшанівська, М. і І. Руснак, М. Хучанко, І. Совірка, Л. Тарабан, Ст. Тополюк, М. Ковалюк, В. Харченко, А. Табінський, Я. Клименко, Р. Боднар, Н. Нечіпуренко, П. Хорошилов, П. Пасічник, М. Андрієнко, М. Шабельник, М. Бавус, М. Лилак, Ст. Біжок, А. Рудий, О. Дзера, Пластстаниця — Рочестер, Н. Й., В. Когут, Ільчишин, Н. Петрик, М. і Д. Лесів, М. і Н. Мигович, З. Омецінський, М. Бодик, Д. Мельник, М. Єйна, А. Завадецька, В. Сверида, М. Крамарчук, В. Дяченко, Ю. Боберський, С. і Є. Адамчук, Жовніровця, У. і М. Бабюк, І. Юрків, Я. Андрушко, В. Сидор, М. Костів, І. і Г. Павлічко; **5 дол.:** П. Дяченко, В. Денисенко, М. Ликів, В. Карамушка, Г. Ванжа, М. Сметана, о. П. Цимбал, М. Фалат, Є. Ґенкін, М. Маркович, В. Барагура, М. О. Остопюк, З. Ґудзовата, В. Стриганин, В. Остапюк, Г. Снігур, І. Лазар, П. Олійник, В. Ліщинський, О. Новосядко, А. Ковальчук, С. і М. Сипняк, В. Грицина, В. і М. Попович, І. Сніженко, Л. Семків, Д. Єливів, В. Базюк, Д. Бездух, В. Івасин; Н. Мазурчак, І. Шурин, А. Харамбура, Б. Хомяк, М. Литвинець, І. і Є. Тороус, Л. Ріопка, К. Миґа, В. Хвесик, С. Королишин, О. Ганушевська, М. Лозинська, І. Куцій, М. і О. Лонкевич, Л. Білик, М. Тицький, Л. Мельник, С. Вовкович, М. Верґун, д-р З. Михайлюк, В. Семанюк, Довгалюк, К. Щур, В. Мотика, І. і А. Грицик, А. Капітан, М. Ковальчук, О. Нарівна, М. Онуфрик; **нижче 5 дол.:** О. Колцьо, М. Шурин, Ю. Зінчин, М. Костів, М. Сьолковський, С. Кобасовський, Т. Кахникевич, Р. Костюк, І. Когут, О. Турило, Чарнецька, В. Білик, С. Слюсар, М. Загачевська, Т. Гапяк, В. Ґалуцький, Н. Кушнір, О. Харамбура, А. Михайленко, В. Боднарук, Остапюк, О. Маркус, П. Балко, І. Грицина, І. Лесик, М. Падяк, М. Ґудзеляк, А. Зборовська, А. Кисіль, Є. Грицина, М. Семків, В. Глушко, І. Тиханевич, Ю. Боберський.

Управа УСЦАК з вдячністю й признанням відмічує надзвичайно щирий і жертвенний відгук української громади на заклик акції збірки фондів на покриття коштів зимової збірної України на зимову Олімпіяду в Ліллегаммері, Норвеґія. Спеціяльно належиться признання Управі Об'єднання Українсько-Американських Організацій Рочестеру та його невтомному голові і збірщикові Романові Куцілеві, який зібрав на збіркові листи суму 2,047.30 дол. Управа УСЦАК і заряд Фонду Відродження Спорту в Україні закликають ще всіх тих, які досі не відгукнулися на заклик, *присилати свої цінні* пожертви якнайскорше, бо час наглить!

Всім вельмишановним жертводавцям і тим, які ще надішлють свої пожертви, Управа УСЦАК бажає Веселих Свят та Щасливого Нового Року.

USCAK — Fund for the Rebirth of Sports in Ukraine, 680 Sanford Ave., Newark, N. J.07106.

**Управа Української Спортової Централі Америки й Канади.**



## ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

**НЕДІЛЯ, 2-го СІЧНЯ 1994 р.**

**Трентон, Н. Дж.** Загальні річні збори Т-ва Запоріжська Січ 245-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в залі УНДому при 477 Jeremiah Ave. На порядку: звіт уступаючої управи і вибір нової управи на 1994 р.— І. Бойчук - гол., М. Мартиненко - секр.